

ສາສັນ
ຂອງ
ຜູ້ຂ່າຍຄາສຕຣາຈາຍ ດຣ. ປິໍສູມາ ກາຣພານີ
ອົທືການບົດ ມາຮວິທຍາລ້ຽງຮາກວັດຖາມຈຸນບູຮີ
ເນື່ອງໃນວັນວິສາຂນູ້ໂລກ

ຂ້າພເຈົ້າຮູ້ສຶກເປັນເກີຍຕີແລະຍືນດີເປັນອ່າງຍິ່ງ ທີ່ໄດ້ມີໂອກາສສ່າງສາສັນມາລຶ່ງທ່ານທັງຫລາຍ ໃນການ
ຈັດກິຈกรรมນານາຫາຕີ ເນື່ອໃນວັນວິສາຂນູ້ໂລກ ປະຈຳປີ ២៥៥៥ ເຊິ່ງ “ພຸທທະຮົມກັບການພັດທະນາສັງຄນ
ແລະເຄຣຍຮູ້ກີຈ” ໃນວັນທີ ១២-១៤ ພຸດຍການມ ២៥៥៥ ຜົ່ງການຈັດກິຈกรรมນານາຫາຕີ ເນື່ອໃນວັນວິສາຂນູ້ຫາ
ໃນປີນີ້ ນອກຈາກນ້ຳມອຮັກຄື່ງພະຄຸນອັນຍິ່ງໃໝ່ໆອງອົງຄົມເຈົ້າພຸທທະເຈົ້າແລ້ວ ຍັງເພື່ອເປັນ
ການເຄີມຄລອງພະໜນມພຣມາຂອງພຣະບາທສມເຈົ້າພຣະເຈົ້າຢູ່ຫົວກົມີພລອດຄຸລຍເໜ້າ ໃນວໂຮກສທຣງມີ
ພຣະໜນມາຢູ່ກຽບ ៣ ຮອບ ໃນປີ ພ.ສ. ២៥៥៥ ນອກຈາກນັ້ນກິຈกรรมນານາຫາຕີ ເນື່ອໃນວັນວິສາຂນູ້ໃນກວ້າ
ນີ້ ຈະມີຜູ້ນໍາທາງວິຊາການແລະຜູ້ນໍາທາງສາສານາຫຼືໂລກ ປະມາຄນ ៥,០០០ ຮູບ/ຄນ ຈາກ ៨៥ ປະເທດເຈົ້າຮ່ວມ
ກິຈกรรมເຄີມຄລອງ ແລະສັນນາທາງວິຊາກາຮະດັບນານາຫາຕີດ້ວຍ

ວັນວິສາຂນູ້ ເປັນວັນສຳຄັນສາກລຂອງຫາວິໂລກ ເພຣະເປັນວັນທີພຣະພູທທະເຈົ້າປະສູດ ຕຣັສູ້ ແລະ
ປຣິນິພານ ມວລມນຸ່ມຍື່ແລະພຸທທະບຽນທີ່ໄຟສັນຕິທັງຫລາຍ ໄດ້ນ້ຳມອຮັກຄື່ງພະພູທຄຸນອັນຍິ່ງໃໝ່ໆອງ
ພຣະພູທອົງຄີ ຈຶ່ງຈັດກິຈกรรมເພື່ອເປັນພຸທນູ້ຫາອ່າງຍິ່ງໃໝ່ໆຫຼັງໂລກ ພຣະຄຸນອັນຍິ່ງໃໝ່ໆອງພຣະພູທເຈົ້າໄດ້
ປຣາກງົງແຈ້ງໜັກໃນຈິຕິໃຈຂອງມວລມນຸ່ມຍື່ແລ້ວວ່າພຣະອົງຄີທຽບໄວ້ໜັງພຣະປິໍສູມາຄຸນ ຖຽນສາມາດເອົາຫະກິເລີສ
ທັງປົງ ຖຽນທໍາລາຍກຳແພັງແໜ່ງອວິ່ຈາ ຕັນຫາ ອຸປາຫາ ຖຽນເຂົ້າລຶ່ງປຣມຕອດຮຣມອັນສູງສຸດ ຕຣັສູ້ອີຣີຍສັຈ ៤
(The Four Noble Truths) ຄວາມຈິງອັນປະເສົາສູງເພື່ອກາຮັດໄກ້ໃຫ້ກິຈຄົງກາຮັດທີ່ຂີວິຕີແລະສັງຄນ ກາຣຕຣັສູ້
ອີຣີຍສັຈ ៤ ທຳໄຫ້ພຣະອົງຄີທຽບໄວ້ໜັງພຣະບິສູທີ່ຄຸນ ຖຽນທ່າງ ໄກລຈາກກິເລີສເຄຣື່ອງເສົ້າມ່ວນທັງປົງ ແລະ
ເມື່ອຕຣັສູ້ແລ້ວ ພຣະອົງຄີທຽບແພ່ໜັງຮຣມະ ຖຽນສັ່ງສອນເວໄນຍສັຕິວີ້ຫຼັກຕາມ ທຳໄຫ້ພຣະອົງຄີທຽບໄວ້ໜັງ
ພຣະນາກຮູ້ຄຸນ ດ້ວຍພຣະຄຸນອັນປະເສົາສູນປະການນີ້ ທຳໄຫ້ພຣະພູທທະເຈົ້າທາງເປັນຄາສຕາເອົາຂອງໂລກ
ວັນວິສາຂນູ້ ຈຶ່ງເປັນວັນສຳຄັນທີ່ທຸກຄົນນ້ຳມອຮັກຄື່ງພະພູທຄຸນອັນຍິ່ງໃໝ່ໆອງພຣະພູທເຈົ້າທີ່ມີຕ່ອມວລ
ມນຸ່ມຍ້າຕີ

ຫລັກການຂອງພຣະພູທສາສານາປຣາກງົງໜັກແຈ້ງໃນການແສດງຮຣມຄວ້າ ເຊິ່ງກວ່າ
ຮັມມັກກັບປະວັດທະນູ ຂອງພຣະພູທເຈົ້າແກ່ປິ່ງຈັກຄື່ງທັງ ៤ ທີ່ປ່າອິສີປິປັດນມຄຸດທາຍວັນ ວ່າມນຸ່ມຍື່ຜູ້
ປຣາກນາຄວາມເຈີຍ ຄວາງດເວັນຈາກການປຣະພຸດໃນສິ່ງສອງປະການ ຄື່ອ ກາຮນກມຸນໃນການຄຸນ ៥ ຜູ້ທີ່
ເຮັດວຽກ ການສູ່ຂໍລິການນູ້ໂຍັດ ເພຣະເປັນຫນທາງທີ່ຫຍ່ອນເກີນໄປແລະການນຳເພື່ອພຣຕໍ່ວ່າກາຮນາຕົນເອງ
ຫຍ່ອທີ່ເຮັດວຽກ ອັດຕກິລົມຄານນູ້ໂຍັດ ເພຣະເປັນຫນທາງທີ່ຕຶງເກີນໄປ ພຣະພູທອົງຄີທຽບເສັນທາງສາຍກລາງ ຜູ້ທີ່

ที่เรียกว่ามรรคเมืองค์ ๙ (The path leading to the cessation of suffering) หนทางเพื่อการพ้นทุกข์ ดำเนินชีวิตไปสู่ความสุข ความเจริญ เพื่อเข้าถึงนิโรธ (The cessation of suffering) อันเป็นความสำเร็จ ในชีวิต ประกอบด้วย

๑.สัมมาทิฏฐิ (Right View) มีความเห็นชอบ คือ มีความรู้ความเข้าใจในสรรพสิ่ง อย่างแจ่มแจ้งถ่องแท้ รู้แจ้ง เห็นแจ้งในเรื่องที่ปรากฏในเบื้องต้น ท่ามกลาง ที่สุด เป็นส่วนของปัญญาหรือวิสัยทัศน์ที่ทำให้บุคคลมีศักยภาพสมบูรณ์ที่สุด

๒.สัมมาสังกปปะ (Right Thought) มีความดำรงชอบ คือ มีความคิดที่เป็นประโยชน์ ถูกต้องดีงาม บนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม และกฎหมาย บ้านเมือง

๓.สัมมาวาจา เจรจาชอบ (Right Speech) คือ พูดถูกต้องตามหลักวิกรรม ๔ ประการ คือ พูดคำสัตย์ ไม่รบกวน ประسانสามัคคี และมีสาระประโยชน์

๔.สัมมากิมมันตะ (Right Action) ทำการงานชอบ คือการแสดงออกทางกาย ทั้งหมด ที่ไม่เบียดเบี้ยนตนเองและผู้อื่น เป็นไปในทางสร้างสรรค์ดีงาม เกื้อกูลต่อ คุณความดี

๕.สัมมาอาชีวะ (Right Livelihood) เลี้ยงชีพชอบ หรือประกอบอาชีพชอบ คือ ดำรงชีวิตอยู่โดยการไม่ประพฤติผิดในเรื่องศีลธรรม หรือเบียดเบี้ยนเพื่อนมนุษย์ สรรพสัตว์ รวมทั้งสภาพแวดล้อม

๖.สัมมาวายามะ (Right Effort) พยายามชอบ คือ พยายามในสิ่งที่ไม่เป็นโทษ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง หมายถึง การละความชั่วทั้งปวง พยายามในการสร้าง ความดี และทำใจให้บริสุทธิ์ปราจากกิเลส

๗.สัมมาสติ (Right Mindfulness) ระลึกชอบ คือ มีสติอยู่กับตัว รู้สึกตัวอยู่ตลอดเวลาในขณะทำ พุด คิด ไม่ประมาทขาดสติ สามารถที่จะหักห้ามกิเลส หรือ ความชั่วไม่ให้เกิดขึ้นได้ และยังประโยชน์ ความดีให้สมบูรณ์ได้

๘. สัมมาสมานะ (Right Concentration) ตั้งใจมั่นชอบ คือ มีความมั่นคงแห่ง จิตใจ มีอารมณ์แน่วแน่ ตั้งมั่นไม่วอกแวก ตกใจ มีกำลังใจ สามารถแก้ไขปัญหา เอเชนสะอุปสรรคต่าง ๆ และดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นคง

การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจตามหลักพุทธธรรมจึงต้องดำเนินตามหลักการของ พระพุทธศาสนา คือพัฒนาตามหลักทางสายกลาง หรือ หลักมรรคเมืองค์ ๙ เริ่มจากมีความเห็น ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง คือ มีสัมมาทิฏฐิ และ สัมมาสังกปปะ มีความเพียรพยายาม มีสติ ไม่ประมาท มีจิตใจ มั่นคงแน่วแน่ มุ่งต่อการพัฒนา อันได้แก่ มีสัมมาวายามะ สัมมาสติ และสัมมาสมานะ เป็นส่วน ของปัญญา และสมานะ ต้องปลูกฝัง สั่งสอน อบรม ไว้ในตนอยู่เสมอ ถ้าผู้ใดมีปัญญาและสมานะมาก

การแสดงออกทางกาย วาจาและการกระทำทั้งปาง รวมทั้งการประกอบอาชีพต่าง ๆ ก็จะดำเนินไปอย่างญูกต้อง ดีงาม เป็นคุณประโภชน์แก่ตนเอง สังคมและเพื่อนมนุษย์ย่างมาก เพราะ มีสัมมาชาติ สัมมากันนัณตะ และสัมมาอาชีวะ อันเป็นส่วนของศีลนั้นเอง

การพัฒนาเศรษฐกิจนั้นต้องยังประโภชน์ตนให้สมบูรณ์เสียก่อน ด้วยหลัก ทิฎฐิธรรมมิกัตติ ประโภชน์ คือมีความขยันหมั่นเพียร ไม่เกียจคร้าน รู้จักเก็บรักษาทรัพย์ที่หาได้ ใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข รู้จักควบมิตรดี และดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม ดังหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การพัฒนาสังคม ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักสังคมหวัตถุธรรม คือมีการให้ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อ กัน ถือว่ามนุษย์ทุกคนเป็นเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกัน ไม่ทอดทิ้งกันในยาม ทุกข์ยาก การให้ การแบ่งปันนั้น มีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่ให้วัตถุสิ่งของ ให้วิชาความรู้เพื่อการพัฒนา ให้ ความร่วมมือ ให้อภัย ไม่แตกความสามัคคี พุดจาไฟเรา อ่อนหวาน ไม่พุดจาดูถูก ดูหมิ่นต่อกัน ทำสิ่งที่ เป็นประโภชน์ต่อกัน ไม่สร้างปัญหาให้ผู้อื่นหรือสังคมที่อยู่ร่วมกัน และรู้จักวางแผนให้เหมาะสมกับ สถานภาพ และแสดงบทบาทของตน

การระลึกถึงพระคุณของพระพุทธเจ้าเนื่องในวันวิสาขบูชา ซึ่งเป็นวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และ ปรินิพานของพระพุทธองค์ ด้วยการกราบไหว้บูชา คงเป็นการ ไม่เพียงพอ ถ้าชาวพุทธและมวลมนุษย์ผู้ เข้าถึงคุณค่าแห่งคำสอนของพระพุทธองค์ทุกคน ไม่ปฏิบัติบูชาเพื่อการพัฒนาตนเอง สังคม และเศรษฐกิจ ด้วยการดำเนินตามหลักมารคเมืองที่ ๘ หลักทิฎฐิธรรมมิกัตติประโภชน์ และสังคมหวัตถุธรรม

ข้าพเจ้า ขอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดอันวยพร ให้การจัดกิจกรรมนานาชาติ เนื่องในวันวิสาขบูชาโลก ประจำปี ๒๕๕๔ ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดสันติสุขและสันติภาพอย่างมหาศาลแก่ชาวโลก ขอให้หลักพุทธธรรมนำการพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจ และขอให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านจะมีชีวิตที่มีสันติสุขร่วมกันจริงโดยสันติภาพโลกให้ยั่งยืน สืบไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยญา การพานิช)

อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี